

המפעל שלמד להרוויח כסף מהזבל

מפעל דוקרט ממחזר את פסולת האריזות שלו במסגרת מודל בתי העסק של תמיר - תאגיד מחזור האריזות בישראל ומרוויח מכך מאות אלפי שקלים בשנה. "למחזר זה גם רווחי וגם ציוני. ככה אנחנו שומרים על המדינה עבור ילדינו ועבור הדורות הבאים". הדגיש אלי נויילנדר, מנהל השירות הטכני ואחראי על טיפול בפסולת במפעל.

מפעל דוקרט

מפעל דוקרט הוא ספק האריזות לחברות הגדולות בתחום המזון. דוקרט מייצר אריזות כדוגמת קרטוניות משקה, אריזות למוצרי פארמה, טואלטיקה ועוד. מפעל דוקרט עבר תוך שבע שנים מהפך בגישה לפסולת שהניב לו רווח של מאות אלפי שקלים בשנה.

על מנת להבין את נושא הטיפול בפסולת בדוקרט, שוחחנו עם אלי נויילנדר - מנהל השירות הטכני ואחראי על טיפול בפסולת במפעל.

לפני המהפך: הפסולת נשלחה להטמנה ללא הפרדה ומחזור

דוקרט מעבדת עשרות אלפי טונות של קרטון בשנה. בתהליך הייצור, נוצר פחית קרטון שיכול להגיע לפעמים עד ל-10%. עד שנת 2010 מפעל דוקרט שילם מעל ל-100,000 ש"ח בשנה עבור הובלה והטמנה של פסולת קרטון ופסולת אחרת. אלי מספר: "לא הייתה הפרדה בין סוגי הפסולת השונים. העובדים היו משליכים את כל הפסולת לפח אחד, ומשם היא נלקחה להטמנה".

השינוי מתחיל בחזון

"השינוי בדוקרט הגיע כחלק מיישום חזון של 'סביבה ירוקה'. אלי מסביר, "מי שדחף את כל הסיפור היה המנכ"ל - אבשלום בן דוד. באותה התקופה המשרד להגנת הסביבה התחיל לעודד יצרנים ומפעלים למחזר פסולת דרך חקיקה והקמת תאגיד תמיר - תאגיד מחזור האריזות. בן דוד השתמש בנסיבות אלו על מנת לקדם השקעה בציוד ובהדרכות כדי להתאים את הנגישות של המפעל למחזור".

שלב א': ניתוח הפסולת והפיכתה למשאב מניב

"דוקרט החליט להתקדם לקראת המחזור בכמה צעדים. הצעד הראשון היה ניתוח של הפסולת במפעל לפי סוגי חומרי הגלם השונים. דוקרט יזם הפרדה אצלו במפעל בין סוגי הקרטון ודחיסת הקרטון כך שניתן יהיה לשלוח אותו ליעדים שונים.

קרטון הפסולת של קרטוניות החלב לדוגמא: נשלח למפעלי מחזור קרטון בחו"ל.

בשנת 2012, הניעו בדוקרט פיילוט עבור תושבי האזור, על מנת שאלו יפרידו את קרטוני החלב בביתם, וישליכו אותם לדחסן ייעודי. במקביל הוקמה תמיר, תאגיד מחזור האריזות בישראל ועלה הצורך לטפל בנושא ההפרדה של אריזות קרטוני המשקה ברמה הארצית.

בשנת 2013, נערך המפגש הראשון של דוקרט עם תמיר. תמיר החלה בפריסת פחים כתומים בישראל אשר מהווים כלי לאיסוף של פסולת אריזות וביניהן קרטוני המשקה.

"תמיר הגיעו לפגישה בדוקרט ועזרו לנו לאפיין מחדש את הפסולת והכירו לנו את הפתרונות החדשים לזרמי הפסולת השונים. נעזרנו בהם בכל שלב בתהליך והם הפכו לשותפים שלנו ביישום החזון". מספר אלי נויילנדר.

שלב ב': הפתרונות

אלי מסביר, כי המחשבה הייתה ליצור מנגנון

שיתורם לסביבה לצד הערך הכלכלי: "אין ספק שעשינו השקעה כשרכשנו את הציוד הראשוני. המכונות הותאמו במיוחד עבורנו, כך שנוכל להפריד את הפסולת בצורה יעילה. בסופו של דבר, כבר בשנה הראשונה חסכנו את ההוצאות על הובלה והטמנת הפסולת, אבל חשוב מכך - נוצרה הכנסה ממכירת הפסולת כך שבסופו של דבר הרווחנו כפול.

לאחר שראינו את ההצלחה הראשונית, החלטנו שאנחנו מרחיבים את פעילות המחזור שלנו, בין היתר ע"י רכישת דחסנים נוספים שמתאימים לאריזות פלסטיק גמיש (ניילון) - בו מגיע חלק מחומר הגלם. אנחנו גם מחפשים תמיד דברים נוספים במפעל שהינם ברי מחזור, לדוגמא: על גילי קרטון הגלם ישנם פקקי פלסטיק הנמצאים שם כמחזקים - אנו מוכרים אותם כפלסטיק למחזור".

כיום ישנם במפעל דחסנים ופחי איסוף ייעודיים לכל אחד מחומרי הגלם בהם נעשה שימוש בתהליכי הייצור במפעל והם נדחסים ונאספים בנפרד.

שלב ג': גיוס העובדים

בדוקרט הבינו שצריך לרתום את כל עובדי המפעל לתהליך, הרי כל עובדי החברה צריכים להקפיד להפריד את הפסולת לפחים הייעודיים. לשם כך המפעל מעביר פעמיים בשנה הדרכות לכל העובדים, בהן מוצגים ההיבטים הסביבתיים, הכלכליים והקהילתיים של הפרויקט. "היה לנו חשוב, לצד המשמעת הארגונית, לקדם גם את המוטיבציה האישית לנושא. בשנים הראשונות הנהגנו נוהל של בונוסים. פרסמנו כמה כסף הרווחנו בכל חודש רק כתוצאה מהמחזור, והעובדים ידעו שאחזו מסוים מתוך הרווח הזה, הולך אליהם כבונוס ירוק".

בין השנים 2010-2016 נחתכה כמות הפסולת שהחברה מפנה להטמנה בעשרות אחוזים. "בתהליך שעברנו השתפרנו מאוד והפחתנו את נפח הפסולת וכמויות הפסולת שמועברת להטמנה בצורה מרשימה. עם זאת, תמיד יש מקום להשתפר. מטרת היעד שלנו בכל הנוגע למחזור, היא להגיע למצב של 0% הטמנה. התקרבונו ליעד, ואנחנו ממשיכים לשאוף לשפר. לדעתי זה צריך להיות ככה בכל המדינה.", אומר אלי.

התוצאות הסופיות: רווח של מאות אלפי שקלים בשנה

דוקרט מכניסה כסף מהפסולת שהיא מוכרת למחזור ושימוש חוזר. בשנת 2010, דוקרט פינתה להטמנה כ-1,000 טון פסולת אשר - בשל עלויות

ההובלה וההטמנה של פסולת לא ממוחזרת - יצרו עלויות מעל ל-100,000 ש"ח. שש שנים אחרי, דוקרט מפנה כחמישית מכמות אותה הפסולת, וכתוצאה ממחזור האריזות ומכירתן לקבלני מחזור, יצרה הכנסה ממכירת החומרים בסכום של מעל ל-200,000 ש"ח שיפור תקציבי של מעל ל-300 אלף ש"ח.

אלי מדגיש כי: "מדובר ברווח נטו, כי אין צורך לייצר או למכור מוצרים נוספים בשבילן.

כל עסק אחר צריך למכור מוצרים בסכומים גבוהים הרבה יותר, בשביל להישאר עם רווח של מאות אלפי שקלים".

בנימה אישית

"זו מחויבות של כל אחד מאתנו להתייחס להשפעות שלנו על הסביבה ולמצוא פתרונות ויש כאלה, בעיני, זה לא רק העובדה שזה רווחי - זה ציוני. כאשר אנחנו מצמצמים פסולת, מגדילים מחזור ו-מקטינים את כמות ההטמנה, אנחנו באופן ישיר משפרים את איכות האדמה, האוויר והמים של המדינה שלנו. אנחנו רוצים להשאיר לילדים ולנכדים שלנו מדינה שטוב לחיות בה גם מהבחינה הזו. כשאנחנו ממחזרים אנחנו דואגים להם, ואנחנו דואגים למדינה. מצב של 0% הטמנה צריכה להיות שאיפה לאומית" מסכם אלי.

מנכ"ל תאגיד מחזור האריזות תמיר, קובי דר: "תמיר פועלת זו השנה השישית לצמצם פסולת אריזות מהתעשייה ומבתי התושבים.

חוק האריזות שהגיע לישראל יחסית באיחור מהמדינות המפותחות בעולם מלמד את היצרנים והיבואנים לחקור את הפוטנציאל העסקי הקיים באריזות שהם משתמשים בהם דרך יישום שיטות להפרדת הפסולת ולהעברתה למחזור. דוקרט הינו דוגמא לעסק מוביל בלקיחת האחריות ובמימוש הפוטנציאל הגלום באריזות אשר נמצאות בחצרו. אנו מקווים כי עוד ועוד בתי עסק יצטרפו למהפכה הירוקה ויסייעו בידינו להוביל את ישראל לחזון של כלכלה מעגלית".

אז איך מקבלים תגמול כספי מתמיר על הפרדת פסולת?

עד כה מאות בתי עסק בישראל כבר התקשרו עם 'תמיר' ונהנים מקבלת תגמול ומלווי מקצועי ללא עלות בכל הנוגע להפרדת פסולת האריזות בבית העסק שלהם.

לתמיר יש 34 קבלני איסוף מורשים המתמקצעים בכל סוגי החומרים ופועלים בשיטות שונות בפרישה ארצית שנמצאים תחת פיקוח ועומדים בסטנדרטים ובדרישות החוק.

ניתן למצוא את רשימת הקבלנים המורשים באתר האינטרנט של תמיר.